

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Факультет журналістики

Кафедра міжнародної журналістики

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

« » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні медіадослідження та цифрові технології

для студентів

спеціальності	061 Журналістика
рівня вищої освіти	другого (магістерського)
освітньої програми	061.00.07 Міжнародні медіа та цифрові комунікації

Київ – 2024

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Код ЄДРПОУ 45307965
Програма № 0042/24
Начальник відділу моніторингу якості освіти
Григорук
(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2024 р.

Розробник:

Бикова Ольга Миколаївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри міжнародної журналістики

Викладач:

Бикова Ольга Миколаївна, кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри міжнародної журналістики

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри міжнародної журналістики Факультету журналістики

Протокол від «30» серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри

міжнародної журналістики _____ Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 061.00.07
Міжнародні медіа та цифрові комунікації
_____ . _____ . 2024 р.

Гарант освітньої програми _____ Віталій ТЕРЕЩУК

Робочу програму перевірено

_____ . _____ . 2024 р.

Заступник декана _____ Вікторія СОШИНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	5 / 150
Курс	1
Семестр	1
Кількість змістових модулів з розподілом	5
Обсяг кредитів	5
Обсяг годин, у тому числі:	
<i>Аудиторні</i>	40
<i>Модульний контроль</i>	10
<i>Семестровий контроль</i>	30
<i>Самостійна робота</i>	70
Форма семестрового контролю	екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни — ознайомити здобувачів із теоретичними засадами медіадосліджень, розглянути теоретичні й методологічні кейси у царині сучасних медіадосліджень, зацентрувати і розвинути практичні навички магістрантів досліджувати медіа та соціальну комунікацію.

Завдання:

- узагальнити поняттєво-термінологічний апарат у сфері медіадосліджень;
- розкрити роль теорії на всіх етапах медіадослідження (від постановки проблеми до осмислення результатів її вивчення);
- проаналізувати ключові характеристики змісту, структури, стилю медіадослідження;
- опрацювати методи й методологію медіадосліджень;
- актуалізувати готовність здобувачів до самостійного дослідження фахових тем.

Після опанування дисципліною мають бути сформовані такі **компетентності:**

загальні:

- **ЗК01** Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- **ЗК05** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- **ЗКУ10** Здатність використовувати сучасні інформаційні ресурси та технології, інформаційна та ІКТ-грамотність.

спеціальні (фахові):

- **СК01** Здатність використовувати спеціалізовані концептуальні знання з теорії та історії журналістики, новітні технологічні досягнення для розв'язання задач дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері журналістики;
- **СК05** Здатність зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки з питань журналістики, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, що навчаються;
- **СКУ09** Здатність працювати у міжнародному медіапросторі, аналізувати та використовувати у професійній діяльності міжнародні цифрові інформаційні ресурси.

Окремі практичні заняття проводяться в Інформаційно-аналітичному центрі Факультету журналістики.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен *знати*:

- поняттєво-термінологічний апарат медіадосліджень;
- методологію масмедійних досліджень;
- класифікацію медіадосліджень;
- загальнонаукові методи теоретичного дослідження;
- характеристики і види дослідницьких якісних та кількісних методів;
- теоретичні методи й методики конструювання ідей та теорій;
- основні етапи дослідження медіа;
- ключові характеристики змісту, структури, стилю медіадослідження;
- актуальну проблематику медіадосліджень.

вміти:

- коректно застосовувати наукову термінологію;
- осмислювати ефективність методів, використаних у конкретних медіадослідженнях;
- аналізувати структуру медіадослідження;
- застосовуючи цифрові технології, проводити медіадослідження.

У процесі вивчення дисципліни формуються такі **програмні результати навчання**:

- **РН03** Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;
- **РН04** Вільно спілкуватися державною та іноземною мовою усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуків та аналізу відповідної інформації;
- **РН06** Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;
- **РН08** Використовувати передові знання і методики у процесі дослідження діяльності та створення нових медіаінституцій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади медіадосліджень							
Тема 1. Основні поняття методології медіадослідження	8	2		2			4
Тема 2. Стратегія медіадослідження	10	2		2			6
Тема 3. Процедура дослідження медіа: основні етапи	10	2		2			6
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	30	6		6			16
Змістовий модуль 2. Основні стандарти медіадосліджень							
Тема 4. Прагматичний дискурс медіадосліджень	10	2		2			6
Тема 5. Системна методологія соціологічних досліджень масмедіа	10			2			8
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	22	2		4			14
Змістовий модуль 3. Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій							
Тема 6. Загальнонаукові методи теоретичного дослідження	10	2		2			6
Тема 7. Методи побудови гіпотез та теорій	8	2		2			4
Тема 8. Евристичні методи. Аналогія. Мозковий штурм	10			2			8
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	30	4		6			18

Змістовий модуль 4. Загальнонаукові та спеціальні методи при проведенні медіадослідження							
Тема 9. Загальнонаукові методи емпіричного дослідження	8	2		2			4
Тема 10. Методи аналізу у масмедійних дослідженнях	10			2			8
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	20	2		4			12
Змістовий модуль 5. Цифрові технології в медіадослідженнях							
Тема 11. Цифрові технології для проведення медіадослідження	10	2		2			6
Тема 12. Цифрові технології й ефективність методів медіааналітики	6			2			4
<i>Модульний контроль</i>	2						
<i>Разом</i>	18	2		4			10
<i>Семестровий контроль</i>	30						
УСЬОГО	150	16		24			70

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1.

Теоретичні засади медіадосліджень

Лекція 1. Основні поняття методології медіадослідження

Наукове знання, його специфіка і будова. Основні особливості наукового пізнання. Структура і рівні наукового пізнання. Проблема – гіпотеза – теорія.

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 6, 7, 9, 13.

Практичне заняття 1. Основні поняття методології медіадослідження

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 6, 7, 9.

Лекція 2. Стратегія медіадослідження

Стратегія медіадослідження. Процес та структура медіадослідження. Поняття проблеми та «проблемна стратегія медіадослідження».

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 9, 10.

Практичне заняття 2. Стратегія медіадослідження

Рекомендовані джерела: основні — 1, 3; додаткові — 9, 10.

Лекція 3. Процедура дослідження медіа: основні етапи

Поняття менеджменту досліджень (research management), його основні елементи. Дослідницька поведінка й етика. У чому ж проблема? – Як сформулювати головне питання медіадослідження. Міждисциплінарна / трансдисциплінарна / системна методології медіадосліджень. Залежність вибору теорії медіадослідження від предмета дослідження.

Література: основна: 2, 3, 5; додаткові — 8, 10.

Практичне заняття 3. Процедура дослідження медіа: основні етапи

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 8, 10.

Змістовий модуль 2.

Основні стандарти медіадосліджень

Лекція 4. Прагматичний дискурс медіадосліджень

Ідеологічний дискурс медіа як об'єкт дослідження. Дослідження політичного впливу медіа на свідомість суспільства. Дослідження впливу медіа на соціальні перетворення. Політичний і економічний ґрунт виробництва медіа як об'єкт медіадослідження.

Література: основна: 1, 2, 4, 5; додаткові — 8, 10, 11, 12.

Практичне заняття 4. Прагматичний дискурс медіадосліджень

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 4, 5; додаткові — 8, 10.

Практичне заняття 5. Системна методологія соціологічних досліджень масмедіа

Рекомендовані джерела: основні — 1, 2, 3, 5; додаткові — 2, 7, 8, 9.

Змістовий модуль 3.

Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій

Лекція 5. Загальнонаукові методи теоретичного дослідження

Ідеалізація. Формалізація. Абстрагування. Сходження від абстрактного до конкретного. Узагальнення. Індукція. Метод єдиної подібності. Метод єдиного розрізнення. Метод залишків. Дедукція. Екстраполяція. Інтерпретація. Історичний метод. Редукція.

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 6. Загальнонаукові методи теоретичного дослідження

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Лекція 6. Методи побудови гіпотез та теорій

Поняття теорії: сутність та вимоги. Поняття гіпотези та методи побудови гіпотез і теорій. Гіпотетико-дедуктивний метод. Мисленнєвий експеримент.

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 7. Методи побудови гіпотез та теорій

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 8. Евристичні методи. Аналогія. Мозковий штурм

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Змістовий модуль 4.

Загальнонаукові та спеціальні методи при проведенні медіадослідження

Лекція 7. Загальнонаукові методи емпіричного дослідження

Класифікація. Спостереження. Експеримент. Моделювання. Методи опитування. Експертні опитування. Метод фокус-груп. Коли застосування фокус-груп чи глибинних інтерв'ю є релевантним у вивченні медіа-аудиторії? Анкетування.

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 9. Загальнонаукові методи емпіричного дослідження

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Практичне заняття 10. Методи аналізу у масмедійних дослідженнях

Рекомендовані джерела: основні — 2, 3, 5; додаткові — 6, 7, 8, 9.

Змістовий модуль 5. Цифрові технології в медіадослідженнях

Лекція 8. Цифрові технології для проведення медіадослідження

Застосування цифрових технологій для проведення наукового дослідження. Застосування наукометричних баз, електронних бібліотечних систем, інформаційно-аналітичних наукових систем, штучного інтелекту, інструментів відкритої науки для оптимізації часових і фінансових витрат.

Рекомендовані джерела: основні — 2, 5; додаткові — 6, 7, 8, 11.

Практичне заняття 11. Цифрові технології для проведення медіадослідження

Рекомендовані джерела: основні — 2, 5; додаткові — 6, 7, 8, 11.

Практичне заняття 12. Цифрові технології й ефективність методів медіааналітики

Рекомендовані джерела: основні — 2, 5; додаткові — 6, 7, 8, 11.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за од.	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4		Модуль 5	
			кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
1	Відвідування лекцій	1	3	3	1	1	2	2	1	1	1	1
2	Відвідування практичних занять	1	3	3	2	2	3	3	2	2	2	2
3	Робота на практичних заняттях	10	3	30	2	20	3	30	2	20	2	20
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	3	15	2	10	3	15	2	10	2	10
5	Виконання модульної контрольної роботи		1	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Разом		-	76	-	58	-	75		58		58
	Максимальна кількість балів: 325											
	Розрахунок коефіцієнта: $325:60 = 5,42$											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ теми	Назва теми	К-ть годин	Бали
Змістовий модуль 1			
1	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	4	5
2	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	6	5
3	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	6	5
Змістовий модуль 2			
4	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	6	5
5	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	8	5
Змістовий модуль 3			
6	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	6	5
7	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	4	5
8	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	8	5
Змістовий модуль 4			
9	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	4	5

10	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	8	5
Змістовий модуль 5			
11	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	6	5
12	Ознайомитися з літературою до теми. Виконати тестові завдання.	4	5
		70	60

Критерії оцінювання:

Тестові завдання: за кожну правильну відповідь — 1 бал.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в електронному вигляді або з використанням роздрукованих завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Модульна контрольна робота №1

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування (2 год.)
25 питань – 25 балів (1 питання – 1 бал).

Модульна контрольна робота №2

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування (2 год.)
25 питань – 25 балів (1 питання – 1 бал).

Модульна контрольна робота №3

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування (2 год.)
25 питань – 25 балів (1 питання – 1 бал).

Модульна контрольна робота №4

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування (2 год.)
25 питань – 25 балів (1 питання – 1 бал).

Модульна контрольна робота №5

Модульна контрольна робота проводиться у вигляді тестування (2 год.)
25 питань – 25 балів (1 питання – 1 бал).

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма проведення семестрового контролю — *екзамен*.

Екзамен проводиться у письмовій формі (виконання тестових завдань).

Критерії оцінювання: 1 правильно виконане завдання — 1 бал.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. У чому сутнісна відмінність між поняттями «наукове пізнання» та «знання»?

2. Із яких компонентів складається наукове пізнання?
3. У чому полягає сутність пізнавальної діяльності в контексті структурного розуміння наукового пізнання?
4. Чим обґрунтовується вибір наукової проблеми дослідження?
5. Яка різниця між термінами «гіпотеза», «концепція» та «наукова теорія»?
6. Якими є основні функції наукової ідеї в науковому пізнанні?
7. Назвіть основні види методів наукових досліджень.
8. Які основні характеристики, що визначають вибір методів наукового дослідження?
9. Яка послідовність застосування методів дослідження?
10. Дайте визначення понять «модельовання» та «модель».
11. Визначте сутність методів аналізу та декомпозиції.
12. Назвіть основні вимоги до спостереження.
13. Назвіть етапи пошуку необхідної інформації.
14. Опишіть види статистичних спостережень.
15. Охарактеризуйте джерела отримання інформації залежно від типу об'єкта дослідження.
16. У чому полягає загальна характеристика системного й аналітичного процесів?
17. Охарактеризуйте функціональне дослідження або функціональне уявлення політичного процесу.
18. Яке значення має історична площина системного дослідження політичного процесу?
19. Які операції характеризують сутність діяльнісної площини системного дослідження політичного процесу?
20. Дайте характеристику властивостей складної системи в дослідженні систем управління.
21. Опишіть умови ситуацій модельовання політичного процесу.
22. Які методологічні критерії класифікації та загальної характеристики функцій моделі Ви з'ясували?
23. У чому полягають функції моделі у дослідженні політичного процесу?
24. У чому полягають особливості кількісних методів дослідження масмедіа?
25. Якими є переваги і недоліки методу контент-аналізу?
26. Наведіть приклади застосування контент-аналізу.
27. У чому полягають основні відмінності між академічними і комерційними якісними дослідженнями медіа-аудиторій?
28. Для вирішення яких завдань є релевантним застосування якісних методів у вивченні медіа-аудиторії?
29. Як Ви розумієте термін «техніка» у процесі якісних досліджень?
30. Дайте визначення зондувальних і проєктивних технік.
31. Назвіть основні зондувальні та проєктивні техніки, що застосовуються в дослідженнях аудиторії, наведіть приклади.

32. Чому цілий клас технік якісних досліджень дістав назву проєктивних? У чому полягає суть проєкції?
33. Назвіть провідні напрями, школи, теорії дискурс-аналізу. Схарактеризуйте їхні основні концептуальні та методологічні доміанти.
34. Які методи і з якою метою використовуються в дискурс-аналізі?
35. Розкрийте дослідний потенціал корпусного методу в дискурс-аналізі.
36. Окресліть актуальну проблематику застосування дискурс-аналітичного підходу в сучасних дослідженнях медійної сфери.
37. Які напрями аналізу мультимодальних параметрів дискурсу ви вважаєте найбільш актуальними в сучасних дослідженнях різних медіа?
38. Визначте основну проблематику досліджень медійного дискурсу в напрямі критичного дискурс-аналізу.
39. Дати визначення поняттям «цифрова наука», «цифрова компетентність», «цифрова культура».
40. Проаналізувати можливості використання цифрових технологій у медіадослідженні.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90–100
Дуже добре	82–89
Добре	75–81
Задовільно	69–74
Достатньо	60–68
Незадовільно	0–59

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 150 год., із них: лекції — 16 год., практичні заняття — 24 год., самостійна робота — 70 год., модульний контроль — 10 год., семестровий контроль — 30 год.

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 1. Теоретичні засади медіадосліджень (76 балів)			Змістовий модуль 2. Основні стандарти медіадосліджень (58 балів)	
	1	2	3	4	5
Теми					
Лекції (теми, бали)	Основні поняття методології медіадослідження (1 бал)	Стратегія медіадослідження (1 бал)	Процедура дослідження медіа: основні етапи (1 бал)	Прагматичний дискурс медіадосліджень (1 бал)	
Практичні заняття (теми, бали)	Основні поняття методології медіадослідження (10+1 бал)	Стратегія медіадослідження (10+1 бали)	Процедура дослідження медіа: основні етапи (10+1 бали)	Прагматичний дискурс медіадосліджень (10+1 бали)	Системна методологія соціологічних досліджень масмедіа (10+1 бали)
Самостійна робота	Самостійна робота до першої теми (5 балів)	Самостійна робота до другої теми (5 балів)	Самостійна робота до третьої теми (5 балів)	Самостійна робота до четвертої теми (5 балів)	Самостійна робота до п'ятої теми (5 балів)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 1 (25 балів)			МКР 2 (25 балів)	

Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль 3. Теоретичні методи й методи конструювання ідей та теорій (75 балів)			Змістовий модуль 4. Загальнонаукові та спеціальні методи при проведенні медіадослідження (58 балів)		Змістовий модуль 5. Цифрові технології в медіадослідженнях (58 балів)		
	Теми	6	7	8	9	10	11	12
Лекції (теми, бали)	Загальнонаукові методи теоретичного дослідження (1 бал)	Методи побудови гіпотез та теорій (1 бал)		Загальнонаукові методи емпіричного дослідження (1 бал)			Цифрові технології для проведення медіадослідження (1 бал)	
Практичні заняття (теми, бали)	Загальнонаукові методи теоретичного дослідження (10+1 бали)	Методи побудови гіпотез та теорій (10+1 бали)	Евристичні методи. Аналогія. Мозковий штурм (10+1 бали)	Загальнонаукові методи емпіричного дослідження (10+1 бал)	Методи аналізу у масмедійних дослідженнях (10+1 бали)	Цифрові технології для проведення медіадослідження (10+1 бали)	Цифрові технології й ефективність методів медіааналітики (10+1 бали)	
Самостійна робота	Самостійна робота до шостої теми (5 балів)	Самостійна робота до сьомої теми (5 балів)	Самостійна робота до восьмої теми (5 балів)	Самостійна робота до дев'ятої теми (5 балів)	Самостійна робота до десятої теми (5 балів)	Самостійна робота до одиннадцятої теми (5 балів)	Самостійна робота до дванадцятої теми (5 балів)	
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 3 (25 балів)			МКР 4 (25 балів)		МКР 5 (25 балів)		
Семестровий контроль	екзамен							

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основні:

1. Зражевська Н. Теорія медіа та суспільства : навчальний посібник. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2022. 197 с.
2. Методологія досліджень ІМІ. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/books/>
3. Ромах О. Настільний посібник з методології досліджень соціальних комунікацій. Львів: ПАІС. 2020. 404 с.
4. Digital Journalism Studies: The Key Concepts. By Bob Franklin, Lily Canter. Published June 7, 2019 by Routledge, 334 p.
5. Media Sapiens. Детектор медіа. URL: <https://ms.detector.media/>

Додаткові:

6. Данильян О. Методологія наукових досліджень : підручник. Харків: Право, 2019. 368 с.
7. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень. Київ: Цент навчальної літератури. 2019. 350 с.
8. Методологія досліджень мас-медіа: робоча книга (handbook) / За заг. ред. К. Г. Сіріньок-Долгарьової. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 156 с.
9. Холод О. Методологія досліджень соціальних комунікацій : підручник. Львів: ПАІС, 2014. 280 с.
10. Innovative Methods in Media and Communication Research / Eds. S. Kubitschko, A. Kaun. Switzerland : Palgrave Macmillan, 2016. 330 p.
11. Measuring the Digital Transformation: A Roadmap for the Future / OECD. Paris: OECD Publishing, 2019. 257 p. doi: 10.1787/9789264311992-en
12. Media in the Global Context: Applications and Interventions / Ed. by Emmanuel K. Ngwainmbi. Cham: Palgrave Macmillan, 2019. 272 p.
13. The International Encyclopedia of Communication / Ed. by W. Donsbach. Malden, MA: Blackwell Publishing, 2008. 5694 p.

9. ДОДАТКОВІ РЕСУРСИ

1. Детектор медіа. URL: <https://detector.media/>
2. Європейська обсерваторія журналістики. URL: <https://ua.ejo-online.eu/>
3. Інститут масової інформації. URL: <https://imi.org.ua/>
4. Мережа для пошуку наукової літератури Academia. URL: <https://www.academia.edu/>
5. Мережа для пошуку наукової літератури Google Scholar. URL: <https://www.scholar.google.com/>
6. Мережа для пошуку наукової літератури Research Gate. URL: <https://www.researchgate.net/>
7. Національна бібліотека України імені В. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Список англomовних журналів з медіа досліджень. URL: <https://guides.library.missouristate.edu/c.php?g=701682&p=4979611>